

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 206/2015
05.03.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јанка Лазаревића, председника већа, Бате Цветковића, Горана Чавлине, Радослава Петровића и Зорана Таталовића, чланова већа, са саветником Иваном Трукуљом Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљене Љ.С. и др, због кривичног дела неуплаћивање пореза по одбитку из члана 229а став 3. у вези става 1. Кривичног законика у вези члана 33. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз 1048/14 од 20.02.2015. године, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Нишу К 1923/13 од 02.04.2014. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 929/14 од 17.09.2014. године, у седници већа одржаној 05.03.2015. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз 1048/14 од 20.02.2015. године, па се укидају правноснажне пресуде Основног суда у Нишу К 1923/13 од 02.04.2014. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 929/14 од 17.09.2014. године, а предмет враћа Основном суду у Нишу на поновно одлучивање.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу К 1923/13 од 02.04.2014. године окривљена Љ.С. и окривљени М.М. су оглашени кривим да су као саизвршиоци извршили кривично дело неуплаћивање пореза по одбитку из члана 229а став 3. у вези става 1. Кривичног законика у вези члана 33. Кривичног законика за које су осуђени на казне затвора у трајању од по три месеца и на новчане казне у износу од по 50.000,00 динара, а које новчане казне су окривљени дужни да плате у року од три месеца од правноснажности пресуде, те истовремено је одређено да ако то не учине исте ће се заменити казном затвора и то тако што ће се сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне заменити за један дан казне затвора. Истом пресудом на основу члана 85. КЗ и члана 229а став 4. КЗ према окривљенима су изречене мере безбедности забране вршења дужности одговорног лица у правном лицу у трајању од једне године, почев од правноснажности пресуде. Окривљени Љ.С. и М.М. су обавезани да суду на име паушала плате износ од по 5.000,00 динара, а на име трошкова кривичног поступка износ од 62.438,00 динара, а све у року од 15 дана по правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Против наведених правноснажних пресуда Републички јавни тужилац је поднео захтев за заштиту законитости због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП у вези члана 5. став 2. Кривичног законика, са предлогом да Врховни касациони суд преиначи побијане пресуде или их укине и предмет врати на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоцима окривљених Љ.С. и М.М., адвокатима Т.М. и М.Ј., сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљених, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз 1048/14 од 20.02.2015. године је основан.

Наиме, побијаном првостепеном пресудом, а која је у потпуности потврђена побијаном пресудом Апелационог суда у Нишу, према окривљенима је на основу члана 85. КЗ и на основу члана 229а став 4. КЗ изречена мера безбедности забране вршења дужности одговорног лица у правном лицу у трајању од једне године од правноснажности пресуде.

У време извршења, кривично дело неуплаћивање пореза по одбитку било је прописано Законом о пореском поступку и пореској администрацији, и за облик који се окривљенима ставља на терет била је прописана казна затвора од једне до десет година и новчана казна, као и изрицање мере безбедности забране вршења самосталне делатности позива, делатности или дужности од једне године до пет година. Након извршења кривичног дела закон је измењен више пута, па је у периоду од 11.09.2009. године до 31.12.2012. године кривично дело неуплаћивање пореза по одбитку било прописано чланом 229а Кривичног законика где је у ставу 4. тог члана било предвиђено да ће се предузетнику и одговорном лицу у пореском обвезнику за кривично дело из ст. 1. до 3. овог члана изрећи мера безбедности забране вршења позива, делатности и дужности у трајању од једне до пет година. Након тога дошло је до измена члана 229а КЗ које се примењују од 01.01.2013. године, а измене се огледају у томе што је став 4. члана 229а КЗ који је важио до 31.12.2012. године брисан.

Одредбом члана 5. став 2. КЗ, која регулише временско важење кривичног законодавства, је прописано да ако је после извршења кривичног дела измењен закон, једном или више пута, примениће се закон који је најблажи за учиниоца.

Како је првостепена побијана пресуда донета 02.04.2014. године, а другостепена побијана пресуда донета 17.09.2014. године, дакле након измена члана 229а КЗ, који се примењује од 01.01.2013. године и у којем није предвиђено обавезно изрицање мере безбедности забране вршења позива делатности и

дужности, то је по оцени Врховног касационог суда, побијаним пресудама дошло до повреде члана 5. став 2. Кривичног законика, јер нижестепени судови нису у конкретном случају применили закон који је најблажи за учиниоце предметног кривичног дела, будући да је према окривљенима управо на основу члана 229а став 4. КЗ, а који став је брисан и не примењује се од 01.01.2013. године, као обавезна изречена мера безбедности забране вршења дужности одговорног лица у правном лицу.

Имајући у виду све наведено, а како чланом 229а КЗ који је важио у време пресуђења, није било прописано обавезно изрицање мере безбедности забране вршења позива делатности и дужности, већ се ова мера сходно члану 85. КЗ може факултативно изрећи, то је побијаним правноснажним пресудама, по оцени овог суда, повређен кривични закон и то члан 5. став 2. Кривичног законика, а у смислу члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, на штету окривљених, због чега су побијане правноснажне пресуде морале бити укинуте и предмет враћен Основном суду у Нишу на поновну одлуку.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

**Записничар - саветник
Ивана Тркуља Веселиновић,с.р.**

**Председник већа-судија
Јанко Лазаревић,с.р.**